

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Proteus ofte Minne-beelden verandert in Sinne-beelden

Cats, Jacob

Rotterdam, 1627

Bonorum servitus libertas est

urn:nbn:de:bsz:31-101049

Siquis mundi voluntatibus etiamnum
Simmersus, fidelium mores ac tetricam
(ut videtur) vivendi rationem inspi-
ciat; nil prater arumnas, dolores, ac vel-
uti ergastuli angustias, meramque capti-
vitatem eam esse facile pronuntiabit.
Quippe, ex sese coniecturam faciens, nil
nisi quod oculis, quod auribus, ac abdomi-
ni blandiatur, in bonis habendum putat.
Aliter censet animus verè pius; & enim
ex dolore gaudium, ex fletu plausus, ex
captivitate libertas, tanquam è limpido
fonte, scaturire videtur: Ille in quavis
conditione servitij, liber est) inquit Am-
brosius) qui amore non capitur, metu cri-
minis non obligatur, quem non terrent
presentia, qui securus expectat futura.
Servit contra, quicumque vel metu fran-
gitur, vel delectatione irretitur, vel cupi-
ditatibus ducitur, vel indignatione ex-
asperatur, vel marore dejicitur. Omnis
passio servilis est.

Yemant inde wellusten des werelts verwer-
 ret zijnde, die sijn ooghen slaet op het doen
 vande Godsalighe, ende haer strenghe maniere
 van leven (soo hy meynt) insiet, laet hem dunc-
 ken datter al ongheval, druck ende herten-leet
 wesen moct, daer in dese luyden haren tijdt be-
 steden: ja dat de selve als in eeuwighe gevang-
 kenisse ghehouden zijn. Want, na sijn cyghem
 herte oordeelende, meynt datter niet vermaeck-
 kelijcx en kan ghevonden werden, dan dat de
 ooghen, ooren, en den buyck aengenaem is, en
 wel bevalt. Een Godsalige ziele ghevoelt hier
 van gheheel anders, want die weet blijds-
 chap uyt droefheydt, herten lust uyt wee-
 dom, vermaeckelijckheydt uyt tranen, en vry-
 dom uyt slavernije te trecken. Den desen, seydt
 Ambrosius, is vry, oock in alderley manieren
 van dienstbaerheyt, die met gheen malle liefde
 beseten en is, die met den bant van giericheyt
 niet ghebonden en is, die door vreesse van sijn
 quade daedt, selcken niet wech gheruckt en
 werdt, dien het jeghenwoordighe niet en ver-
 schrickt, het toecomerde niet bevreesst en
 maect. Hy is daerentghens een rechte slaef,
 die door vreesse ontfet werdt, die door wellu-
 sten vervoert wert, die door begheerlijckheden
 herwaerts en derwaerts ghetoghen werdt, die
 of door gramschap werdt verbittert; of door
 droefheydt werdt neder-ghedreven. Int corte,
 elcke quade gheneghenthey, is als een nieuwe
 slavernye.

2. COR. 3. 17.

Ubi Spiritus Domini, ibi libertas.

AUGVST. IN IOHAN.

Vis ut serviat caro anime tue: Deo
 serviat anima tua: debes regi ut pos-
 sis regere.

ECCLESIASTIQ. 6. 24.

Mon enfant escoute, recoi mon propos &
ne refuse point mon conseil.

25 *Mets tes pieds dedans ses cepts & ton*
col dedans son carquant.

30 *Et ses cepts te seront comme une pla-*
ce forte & ses carquants pour acoustre-
mans honorables.

L 3

FVGL